

מסורת הש"ס

(א) שנת פסח: ג' עשרת ימים... (ב) [למקום פסח:] ר"ה... (ג) מניחה פסח... (ד) [מספחה]... (ה) [מספחה]... (ו) [מספחה]... (ז) [מספחה]... (ח) [מספחה]... (ט) [מספחה]... (י) [מספחה]... (יא) [מספחה]... (יב) [מספחה]... (יג) [מספחה]... (יד) [מספחה]... (טו) [מספחה]... (טז) [מספחה]... (יז) [מספחה]... (יח) [מספחה]... (יט) [מספחה]... (כ) [מספחה]... (כא) [מספחה]... (כב) [מספחה]... (כג) [מספחה]... (כד) [מספחה]... (כה) [מספחה]... (כו) [מספחה]... (כז) [מספחה]... (כח) [מספחה]... (כט) [מספחה]... (ל) [מספחה]...

בראשונה פרק שני יומא

כג.

עין משפט
גר מצוה

1 א מ"י פ"ו מהלכות
דעות הלכה 1 מסת לאין
א: 2 ב מ"י פ"ו הלכה 8 פסג
לאין י: 3 ג מ"י פ"ו הלכה 8
ופ"ה הלכה י: 4 ד מ"י פ"ו הלכה 1
ופ"ה הלכה 8 פ"ו הלכה 1
א: 5 ה מ"י פ"ו מהלכות
המדין הלכה 3: 6 ו מ"י פ"ו מהלכות כלי
המקדש הלכה 1:

שאינו נוקם. נקמתו: ונטר. איכה כחש כלבו: איני כמוקף שלא
השאלתי זו היא נעורה. שהדבר שמור כלבו ולא הסיוח מדעמו:
דניקט בלביה. ולא כלא אחר לנקום נקמתו בקיום המשפט
ישוק: דמפייסו ליה. לנקט מחילה: מולט. אינו יכול לנקט
אצבעותיו ושמוציא אמת ויאלה
חכמה עמה: ויחידים. בחולין
שאין יושבין עם אחר בני אדם
אלא שוכבין או יושבין (ב) לנדס:
אלא אחר. אין נמנה אלף איש אחד:
אין מוציאין. עם האלבע לא שלט
ולא גדל לאין מוציאין שמים: ואם
הוא שלט שלט מונין לו. שאינו רמאי
לפי שהוא ניכר שאינו משני בני אדם
שאין יכול להרמיק זה מזה: גודל.
חס הוציא גודל אין מונין לו כלל
אלא מוציאין אותו מביניהן: הממונה
בפקיע. הממונה על רצועות
המלקות: שליט. אכזע שליטי אס
שוט לסופס: דפסיק רישיה. לכן
הוא שליטי מונין לו קא סלקא
דעמיה מונין לו שנים: מערקא
דטייעו. רצועות ישמעאלים העשוי
שוע לסופס: דפסיק רישיה. לכן
קרייה פקיעה שאינה רחבה נראשה
כשאר רצועות מלקות אלף מפקס
נראשה לרצועות קרות כדי שירגיש
זה הסוס יותר ופקיע לשון פיסוק
ומדקיס כמו מנגלל מכנסים הכהנים
מפקיעין לשון קריעה: דפסן.
במסכת עקלים (פ"ה משנה א):
ביבאי. שם האיש: היו מפקיעין.
לעשות פתילות לשמחת בית השואבה
בגמ: נגדא. רצועות מלקות: על
מעלות האולם. נהר הבית אולמות
הכרזה נהג עם הורדוס כמו שכתוב
בספר יוסף ובהן גוריון. על מעלות
האולם נהר הבית אולמות נרסמן
במסכת: על מי להביא. משל מי
תלקח מן היחזקים נעיר או מן
הכהנים שומרי עורה: גזו. לעקו:
הרי הוא כפרתסס. מיתחו מכפר
עליכס: ארבע אמוס מאי
עבדייהו. גבי מרואת שפיכות
דמים: עשרה דכריס. נצבא קמא
משיג להו נפרק מרונה (דף פכ):
אינה

שאינו נוקם ונטר כנחש אינו תלמיד חכם
והכתוב 'לא תקום ולא תטור' הוא כממון
הוא דכתיב 'דתניא איזו היא נקימה ואיזו
היא נראה נקימה אמר לו השאילני מגלך
אמר לו לאו למחר אמר לו הוא השאילני
קרדומך אמר לו איני משאילך כדרך נטירה
השאילתי זו היא נקימה ואיזו היא נטירה
א"ל השאילני קרדומך אמר ליה לא למחר
א"ל השאילני חלוקך אמר לו הילך איני
כמותך שלא השאלתי זו היא נטירה
וצערא דגופא לא והא תניא ⁶הנעלבין
ואינן עולבין שומעין חרפתן ואינן משיבין
עושינן מאהבה ושמוחין ביסורין עליהן הכתוב
אומר ²ואהבו כיצאת השמש בגבורתו
לעולם ודקיש ליה בלביה ³והאמר רבא
יכל המעביר על מדותיו מעבירין לו על
כל פשעיו דמפייסו ליה ומפייס: ומה
הן מוציאין אחת או שתיים וכו': השתא שתיים
מוציאין אחת מבעיא אמר רב חסדא לא
קשיא כאן בבריא כאן בחולה ⁴והתניא
⁵אחת מוציאין שתיים אין מוציאין במה
דברים אמורים בבריא אבל בחולה אפילו
שתיים מוציאין ⁶והיחידין מוציאין שתיים
ואין מונין להן אלא אחת ואין מונין לו אלא
אחת והתניא 'אין מוציאין לא שליש ולא
גודל מפני הרמאים ואם הוציא שליש מונין
לו גודל אין מונין לו ולא עוד [אלא] שלוקה
מן הממונה בפקיע מאי מונין לו נמי אחת
מאי פקיע אמר רב מדרא מאי מדרא אמר
רב פפא ממורקא דטייעו דפסיק רישיה אמר
אבי מריש הוה אמינא הא 'דתנן בן ביבאי
מומנה על הפקיע אמינא פתילתא כדתנן
⁷מבלאי מכנסים וההמיניהן מהן היו
מפקיעין ובהן היו מדליקין כיון דשמענא
להא דתניא ולא עוד אלא שלוקה מן הממונה
בפקיע אמינא מאי פקיע נגדא: מעשה
שהיו שניהן שוין ורצין ועולין בכבש: ת"ר
שניהן שוין ורצין ועולין בכבש קדם אחד מהן לתוך ארבע אמות של חברו
נטל סכין ותקע לו בלבו עמד רבי צדוק על מעלות האולם ואמר אחינו
בית ישראל שמעו הרי הוא אומר ³כי ימצא חלל באדמה ויצאו וקניד
ושופטך אנו על מי להביא עגלה ערופה על העיר או על העורות געו
כל העם בכביה בא אביו של תינוק ומצאו כשהוא מפרפר אמר הרי
הוא כפרתכם ועדיין בני מפרפר ולא נטמאה סכין ללמדך שקשה עליהם
הוא כפרת כלים יותר משפיכות דמים ¹א וכן הוא אומר ⁴וגם דק נקי שפך מנושה
[הרבה מאד] עד אשר מלא [את] ירושלים פה לפה היו מעשה קדים אילמא
דשפיכות דמים השתא אשפיכות דמים לא תקינו פייסא אנשברה רגלו
תקינו אלא אנשברה רגלו קדים וכיון דתקינו פייסא ארבע אמות
מאי עבדיתייהו אלא לעולם דשפיכות דמים קדים ומעיקרא סבור אקראי בעלמא הוא כיון דחוי
אפילו ⁵ממילא אתו לדי סכנה תקינו רבנן פייסא עמד רבי צדוק על מעלות האולם ואמר אחינו
בית ישראל שמעו הרי הוא אומר ³כי ימצא חלל באדמה אנו על מי להביא אנו על העורות
'ירושלים בת אתווי עגלה ערופה היא ⁶והתניא עשרה דברים נאמרו בירושלים וזו אחת מהן
אינה

רבינו הגנאל

שאינו נוקם ונטר כנחש
אינו תלמיד חכם אינו
והא כתוב לא תקום ולא
תטור. ודמיון הוא
במקום. כדנתיב איזו היא
נקימה השאילני מגלך א"ל
לאו. למחר אמר לו זה
השאילני קרדומך כו'. כגון
אילו דברים שיש של מוקם
אסיד אבל צערא דגופא
כגון כיוון וצירא כו'
מותר. א"ל. והתניא
הנעלביים ואינם עולבין
שומעין חרפתם ואינן
משיבין עושינן מאהבה
ושמחין ביסורין. עליוס
הכתוב אמר ובהיחוד
כיצאת השמש בגבורתו.
דמיון אפילו הכי יקיש
בלביה. והתניא רבא
המעביר על מדותיו
מעבירין לו על כל פשעיו.
ופרקין דפייסו ליה
ומפייס. ומה הן מוציאין
אחת או שתיים ומתמהנין
השתא שתיים מוציאין אחת
מבעיא. ופירק רב חסדא
הא רבמינא אחת בבריא,
שתיים בחולי שאינו
מחאבין לחבריה אחת,
והתניא שמוציא חתולה
אין מונין אותה לו אלא
אחת. והתניא כרב חסדא
אחת מוציאין שתיים אין
מוציאין. ויחידים מוציאין
שתיים ואין מונין לו אלא
אחת. לומר שראו כאן
לידי ערמה. ויחידים הללו
הן רבנן שנקראו יחידים
ויקראו חולים. ויחידים
כדתנן בבבית החולין
היחידים. והתניא
ואמרין דהם מאן יחידים
אמר רב הונא רבנן. חולין
דירושלם בחתולת
פרק הגורר מן המביטל
רבא אמר סאן חולין רבנן.
רבא לטעמיה דאמר רבאן
מצלינן האינדא אקעירי
ומריצי כהאי תנא. אקעירי
קעירי פסמי מריצי רבנן.
ואקשינן וכי המוציא
שתיים אחת מונין לו,
והתניא אין מוציאין לא
שליש ולא גודל במקדש
פסמי הרמאן, ואם הוציא
שליש מונין לו, גודל אין
מונין לו. ולא עוד אלא
שהמוציא גודל או שלש
ליקח מן הממונה בפקיע.
ופרקין מאי מונין לו
דקמינא אחת. והה כולו
לענין המצביעין למינן
כאשר אמרו למעלה. אבל
המצביעין לפייס המוציא
אחת מונין לו אחת
והמוציא שתיים מונין לו
שתיים. ופסאנו זה הדבר
מפורש בתלמוד ארן

תורה אור השלם

- 1. לא תקום ולא תטור
את בני עמך ואתה
לרצק כמותך אבי יי
ירקא יי יי
2. כן יאבדו כל אויבך
ויתחבו כבאת ואתש
בגבורתו ויתשק הארץ
ארבעים שנה
3. כי ימצא חלל
באדמה חסר ואלו הן
נתן לך לרשתה נפל
בשדה לא נודע מי
הקחה דברים כא
4. וגם דק נקי שפך
מנושה הרבה מאד עד
אשר מלא את ירושלים
פה לפה לבד מחאבתו
אשר חתית את ירודה
לעשות הרע בעיני יי
מלכים כ כא כו

הנהגות הב"ח

- (א) ה"י ד"ה יחידים וכו'
סוכסו לא יחידים. נ"ב
ולו נלא חבור יחידים
היינו רבנן מילתא כמעתי
ד' י מלן יחידים רבנן
ודבן קרואו חולס מדינ'
נעברי דק מן מלן מולס
רבנן כ"י דאלו למריסו
והרי כנר אמר אנל מולס
י:

הנהגות מהר"ב

- א) גבי כו הוא אמר יגס
דס נקי וכו'. נ"ב עין
מהרש"א מ"ח:

תוס' ישנים

השתא שתיים מוציאין אחת
או שתיים ואפילו טובא
דהא פסיעה שאין יטל
להוציא אל אצבעותיו ושנת
מפקת מנה שיה (דף פכ):
הארכימן נתן מלתא דלילת
דכחא דפרק ליה וזילת

ירושל סנה הצעיר. הוציאו אצבעותיהם הוציא אחת מונין לו. שתיים [מונין אין מונין לו]. וכעל זה התם מהו אין מונין לו כל עיקר או אין מונין לו את היחידה. ועוד אמרו כיצד היה פסיים מהלך ליסין או לשמאל. א"ר בון בר חייה כמה רחני מי שזכה בקטורת אמר לה שלע ימינו אף אה עמי למחתה. והא אמר ליסין הפייס מהלך. תלמודו דרי יונה בשם ר' בון בר חייה לשמאל הפייס מהלך זה שזכה ליסין מוטב שיזכה מי שעבר עליו הפייס פסמים מזה שלא עבר עליו הפייס אלא פעם אחת. ש"ס כ"ט מוציאין אצבעותיהן לפייס מי שהוציא אחת או שתיים מונין לו מה שהוציא. ופי שהוציא יותר אין מונין לו אלא שתיים. ומנה וכולו הכל ועומדין כמין כוליא ונטל מעצמת אחר מן מוציאין כל אחד אצבע ועובר המנין על האצבעות ומנה והולך. ובמקום שפסיים החשבון הוא הנוכה. פקיע מרווחת. והיא מטקא. והיא כמין חבל שפסיל הלוי במקל כגון היציעה שכ"ד כמין כ"ה. פי המטונה בפקיע. המטונה להכות בזה הפקיע.